



No's tornan  
los originals.

Setmanari Català il·lustrat

Sortirà'ls dilluns

## LA MORT al CAMP de Batalla

(Dels recorts de Sebastopol)  
(Cacabament)

«Alabat sia Déu! No mes una contusió!» es lo primer que pensa. Va voler palpar-se 'l pit, però senti las mans com lliçades y al cap, com un caçagol que l'apretés. Van passar soldats corrent y ell los comptava sens adonarsen.

«Un, dos, tres, y are un oficial ab la capa de gayrell»

Despres un llampich que l'enlluhernia:

«Ab que deuen haver tirat? ab un morter ó ab un canó?» Tiran altra vegada y passen mes

soldats; cinch, sis, set soldats. I més y més sense parar, y tot d'una li agafa l'esferçiment de que li parrien per demunt. Vol cridar, sinque

que està macat, y ab la boca ressec, la llengua se li enganxa al paladar, sent una set que l'arborava, y's sent el pit tot moll, y la sensació d'aquesta humitat lo fa somiar ab aygua y voldria beures la que'l nulla.

«Cayent me dech haver fet sanch»

pensava, y compres per la por d'esser esclafat pels soldats que seguian passant pe devant seu, feu un esforç per va cridar:

«Pleguemme!»

Ten lloch d'aicó, llos sà un genech tan esgarrifós, qu'ell meteis s'esglayà de sentirlo.

Tot seguit va veure llumanetas, y li va semblar que es soldats lo colgavan de pedras.

Las llumanetas s'anaren aquietant, las pedras que lianavian apilant demunt l'ofegavan més y més; va fer un esforç supra para apartarselas, s'estirà y ja no hi

Mallorca Pintoresca



Porta del Moll (alevdia)



Moli d'en Xalacó. (Palma)

va veure més ni va sentir més.  
L'havia mort, allí ahont se troba-  
va, un casco de bomba al mitjà del  
pit.

En Mikhaïlon, al veure la bomba  
s'havia tirat també, com son company,  
à terra. I també pel seu cap van atra-  
vessar, en aquells dos segons que tri-  
gà l'esclat de la bomba, un sens fi  
de pensaments. Mentalment pregà  
à Deu exclamant:

— Deu's fassi la vostra santa volun-  
tat! — I tot ensemps pensava:

«I jo que'm vaig passar à l'infan-  
teria per aquesta guerra!

Perque'm vaig moure del regiment  
de Uhlands de la província de T., dei-  
xant à ma estimada Natacha? Ves  
are lo que m'espera! »

I's posà à comptar: un, dos, tres,  
quatre, dihentse que si la bomba  
esclatès à parells se salvaria, y si  
à escarcers no.

«Tot s'ha acabat! Ja so mort!»

va pensar al oïre'l tró, sense re-  
cordarse de si hi s'havia escaygut  
on parells o escarcers. I's va sentir  
al cap un cop. y un dolor tremen-  
dos.

— Senyor! Perdoneume tots els pe-  
cats! — exclamà à mans plega-  
das. I's va aixecar; però desplom-  
bantse d'esquena va caure estès  
sense sentits.

Al recobrarlos, lo primer que l'im-

pressionà fou la sanxh que li va-  
java nas avall; del cop ja rose-  
n' n' dolia tant.

«Es que l'ànima ja'm fuig.  
Que hi deu haver al altre món?  
Deu men, Senyor, acullíenme en  
pare! Deu es estrany! — anava pen-  
sant — M'estich movent y sento  
ben clar passar soldats y retró —  
nyir els fusells.»

«Porten una elítzraj! Ep! Deu' han  
mort al capità!» va sentir que cri-  
dava demunt seu una veu conegu-  
da, la del timbaler Ignatiev.

Algú l' va aixecar per las aixellas;  
ell va mitjà badar els ulls, va veure  
demunt del seu cap un cel fosch  
entatzonat d'estrellas y duas bom-  
bas que bolavara per l'espay, una  
darrera l'altre, com perseguintre.

Va veure fins à Ignatiev, als sol-  
dats carregats de bayarts y fusells,  
lo talis, las trinxeras, y de cop, s'a-  
donà de qui era viu. Estava no mes  
lleugerament ferit per una pedra

al cap. La primera impresió fou  
quasi de disgust: estava tambe,

s'en hauria anat ja tant tranqui-  
lament al altre món, que aquesta  
girada, à la realitat, la vista de  
las bombas, de las trinxeras y de la  
sanxh, li van ser desagradables.

La segona impresió fou de jonya  
inconscient de veures viu y la  
tercera d'abandonar el baluart  
ben depressa. Lo timbaler va

ombenar el cap al seu comandant y l'a-  
companya à l'ambulancia sote-  
nintlo per sota l'brax.

Centenars de corsos encare sagnants,  
que duas horas abans vivian agitats  
per diverses voluntats, per esperansas  
sublims ò mesquinas, jegan erté i in-  
mòvils sobre la vall florida y humi-  
da de rosada que separava l' baluart  
de la trinxeira, ò be ja sota l'atapahit  
solatge de la capella dels morts de Se-  
bastopol. Centenars d'homers, ab la ma-  
ledicció ò la pregaria entre'ls llavis fe-  
brosos, s'arrosegavan, se caragolavan y  
planjian. los uns abandonats entre  
'ls morts de la florida vall. los altres en  
los bayarts, los llits, ò be pel millat  
empostressat de l'ambulancia. I com  
las jornadas anteriors, resplandors au-  
rorals encienian el cel de la part de  
Laport, las brilladoras estrelles s'a-  
navan apagant, y demunt la negra y  
sorollosa mar se gronzava una boy-  
ra blanquimosa. Una arbu purpuri-  
na incendiava l'orient, nivols llan-  
garuts flamejavan sobre l' sere horit-  
zo; y com en las jornadas anteriors, pro-  
metent alegrias, amor y gaubansa à la  
reanimada terra, raxecava solemn-  
ment sempre magnífich y poderós, lo sol.

De "Un Libre trist," de  
Léon Tolstoy  
traduït per  
Narcís Oller

## Nit d'oratge

A estonas no's sent res... sol el silenci iula  
tot escarnintlo'l vent de sopte bruy terrible  
y minva poch à poch, apores qu' els caires  
A dintre, es foch, molt foch... las <sup>plines</sup> ombres  
podriam boy palparse... y pesan... y s'endingan  
L'oum colpeig de peus qu' ofega la catifa,  
un rebregar de sedas que para desseguida...  
Un moble cruix tan rch... que gela... y esga...  
Tenint d'aquella forca, qu' omaga lo detull,  
sospijs à aixans hi volan... que estopan y's destrian  
atapahint la cambra d'horors y d'armonias...  
Lo vent fa una vista... y passa... y truca als  
vidres.

Lo moble cruix que cruix, lo vent brama que  
brama  
un tuf de carn febrora embanna aquella cambra  
Dos bocas, que s'ajuntan... papalloneig de llavis...  
xarups luxuriosos, remullts de joig s'empassan

Lo vent que à fora espera... de cop regolla ab  
de bat lo balcò n'obra y ressegueix la cambra.

Mamel Toluh Torres.

Desd'el dia que't vaig veure  
me parlan cosas estranyas;  
que't veig, si't tinch al devant  
pero no't veig si't amagas.

Com los pescadors de canya  
à na'ti't passa l'aigua;  
ells esperan qu'el peixe piqui  
y tu, que piqui l'jovent.

Johin G. Salvador

TEATROS

PRINCIPAL

Anunciam per avuy, lo benefici de la 5<sup>a</sup> Munió, ab "La Creu de la Masia", Sen se sogra, y "Locaixal del seny."

Demà pasat dia 2, tindrà lloch la quarta y última funció de las organizadas per l'Associació Equestre, a benefici dels perjudicats per las últimas inundacions, representantse la comedia del Sr Baró "Lo Senyor Secretari...". Seguidament l'Orfeo Catalá, ejecutará "El Madrigal" (Druiden). El cant de 'el ancells (Millet), per la secció d'homes y solo per la 5<sup>a</sup> Wehrle. "Lo Credo" de (Palestrina) y "Los Segadors", per las seccions d'homes, senyoretas y noys, y "Los Pescadors", per la secció d'homes.

RÓMEA

Dijans s'estrená 'el drama postum en 3 actes y en vers del malaguanyat Felix y Godina, que porta per títol "Lo Nuvi. No podem parlarne ab l'extensió que requereix, perquè nos ho prim la falta d'espay. Lo primer acte, se concreta a donar a conixer los personatges y l'loch d'acció d'una manera magistral y poètica en nostre teatre. Los demés actes son altres tantas provas de lo molt que valia l'insigne autor de "La Dolores. Lo int'interpretació ajustada, sobresortim notablement lo senyor Dorriás (E) que feu una creació de son paper de Mossen Guillem.

Alíps

De tot un

Hem rebut lo primer número de un nou semanari catalá titulat "La Sabia Catalana...". Lo desitgem larguvida y acceptem gustosos el cambi.

Nostre amic y col·laborador, lo lloretjat poeta Manel Folch Torres ha entrat a formar part de la redacció de la revista semanal "Lo Atlántida", deixant de pertinença a la de Lo Aurenetá.

Al eminent poeta Mossen Jacinto Verdaguier després de haverli sigut tornadas las llicencias per exercir son ministeri, li ha sigut concedit un benefici en la parroquia de Bethleem.

Avans d'ahir, l'Orfeo Catalá doná un concert extraordinari en el local del Atenes del Ensanche. Lo programa era un atractiu poderós, per lo que no estranyarem veurer la sala plena a vessar.

Dos produccions noves executaren, "Mar de Campanya", y "Lo Reyet", mereixent aquesta última lo honor de la repetició essent eridat son autor el Sr Lladernique tingué que presentar-se en mita d'entusiasmats aplausos. Al final de la 2<sup>a</sup> part tingueren de cantar a petició del públich "Los Piemers del Volga", qui obtingué una verdadera ovació. Na Emesenciana Wehrle rotlla ha grant altura en lo solo del cant del ancells. La falta d'espay no nos permet parlarne, mes extensament. La secció de Correspondencia, al número proxim